

Kerst op Ivy Hill

Kerst op Ivy Hill is het vierde en laatste deel in de Ivy Hill-serie over het gelijknamige dorpje in Engeland. Eerder verschenen *De herberg van Ivy Hill*, *De dames van Ivy Cottage* en *De bruid van Ivy Green*.

Andere romans van Julie Klassen:

Een dame onwaardig

Het geheim van Pembroke Park

De dansmeester

De juffrouw uit Devonshire

De diensmeid van Fairbourne Hall

De jongedame in het poorthuis

De stille gouvernante

De apothekersdochter

Onvoorwaardelijk

De schildersdochter

Julie Klassen

Kerst op Ivy Hill

Roman

Vertaald door Lia van Aken

KokBoekencentrum Uitgevers – Utrecht

Vertaling: Lia van Aken

Ontwerp omslag: Jennifer Parker

Illustratie omslag: Mike Habermann Photography, LLC

Lay-out binnenwerk: Gewoon Geertje

ISBN 978 90 297 3037 2

ISBN 978 90 297 3039 6 (ebook)

NUR 342

www.kokboekencentrum.nl

Oorspronkelijk uitgegeven door Bethany House Publishers, onderdeel van Baker Publishing Group, Grand Rapids, Michigan, 49516, U.S.A, onder de titel *An Ivy Hill Christmas*.

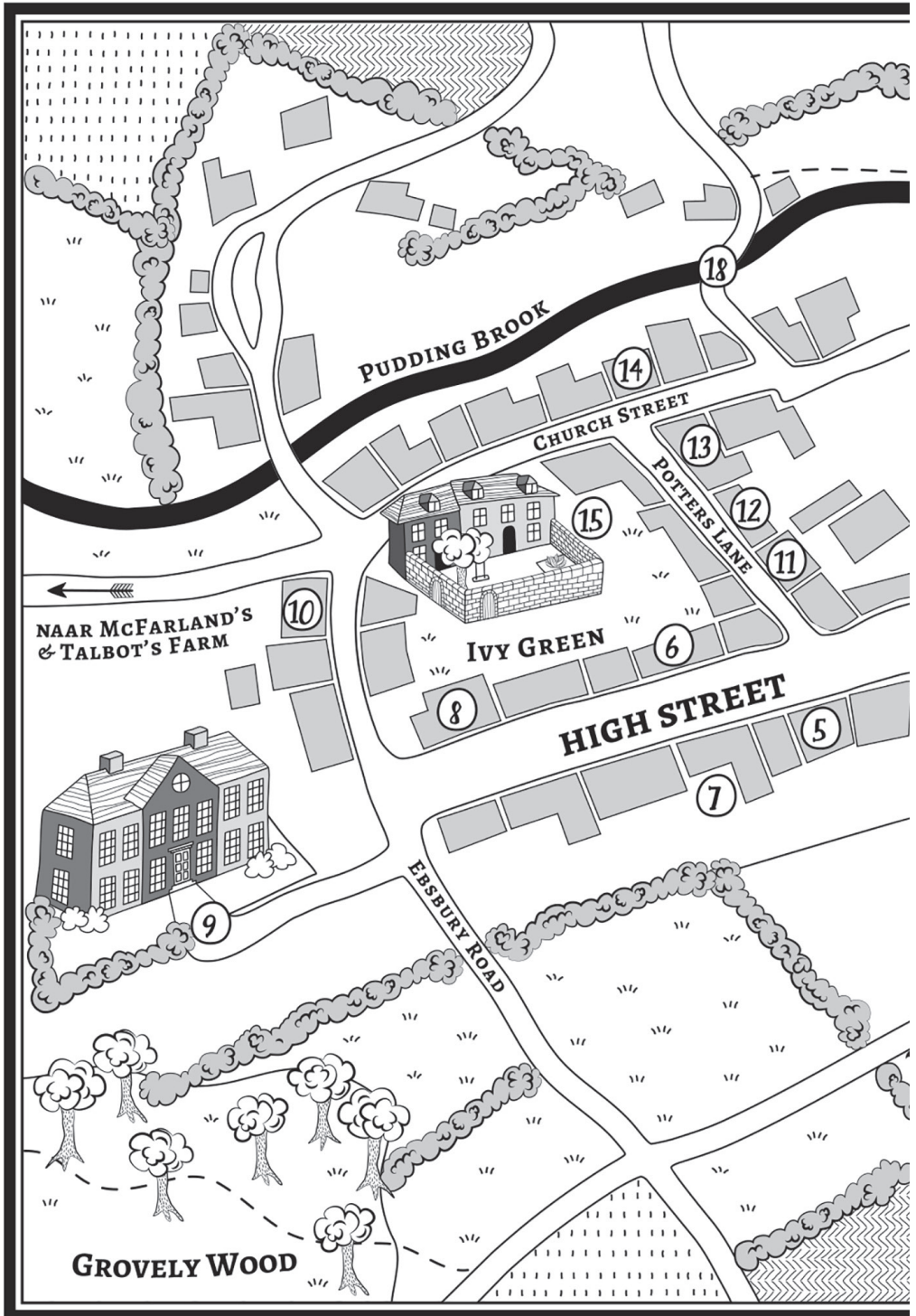
Engelstalige uitgave © 2020 Julie Klassen

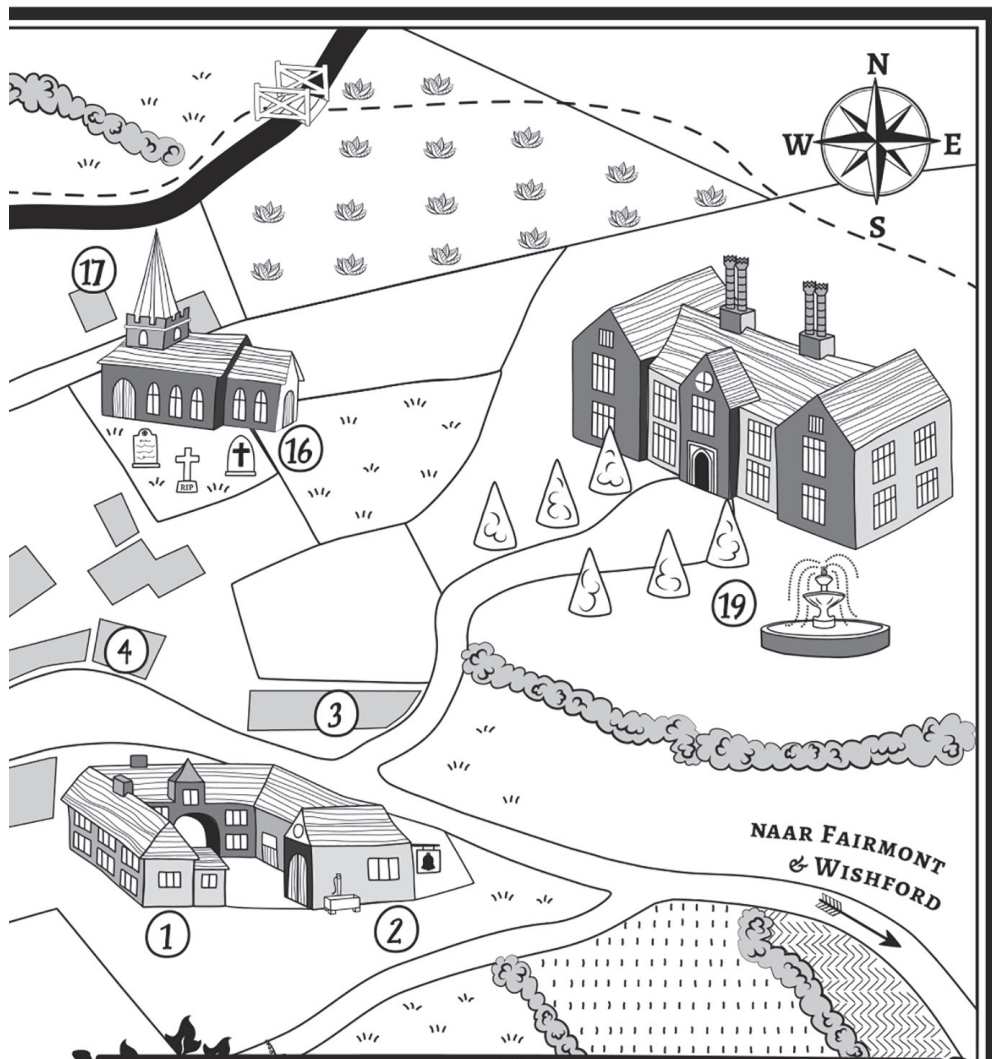
Nederlandse uitgave © 2020 KokBoekencentrum Uitgevers, Utrecht

Alle rechten voorbehouden

KokBoekencentrum Uitgevers vindt het belangrijk om op milieuvriendelijke en verantwoorde wijze met natuurlijke bronnen om te gaan. Bij de productie van het papieren boek van deze titel is daarom gebruikgemaakt van papier waarvan het zeker is dat de productie niet tot bosvernietiging heeft geleid.

*Voor Michelle Griep,
getalenteerd schrijfster van romans, novellen
en rake kritieken,
met liefde en dankbaarheid.*

IVY HILL

1. Herberg The Bell	5. De winkel van Prater	10. Almshouse
2. De stallen van The Bell en de herbergierswoning	6. De kleermaakster	11. Het cachot
3. De wagenmaker	7. Apotheek	12. Het dorpshuis
4. De smid	8. Bank	13. Het café
	9. Thornvale	14. Bakkerij
		15. Ivy Cottage
		16. De kerk
		17. De pastorie
		18. Pakpaardenbrug
		19. Brockwell Court

Have a cheerful, and at times even a merry, Christmas.

Jane Austen, brief aan haar zuster, 1808

*Now to him that hath redeem'd us,
By his precious death and passion;
And us sinners so esteem'd us,
To buy dearly this salvation.
Yield lasting fame, that still the name
Of Jesus may be honour'd here;
And let us say that Christmas Day,
Is still the best day in the year.*

God's Dear Son without Beginning, kerstliedje, 1822

1

Londen
december 1822

Richard Brockwell liep langs de manufacturier en bekeek goedkeurend zijn spiegelbeeld in de etalageruit. Hij maakte een uitstekende indruk, al zei hij het zelf. Binnen ving hij een glimp op van een knappe debutante aan wie hij op een of ander bal was voorgesteld. Ze had met hem geflirt en ze hadden een keer gedanst, maar hij had haar niet nog een keer gevraagd en haar naderhand ook geen bezoek gebracht. En ook nu deed hij geen moeite om de kennismaking te hernieuwen. Ze was te jong en te... begeerlijk.

Hij liep door. Een streng kijkende oudere vrouw stond voor de bescheiden kapel op de hoek. In de hoop haar te ontlopen, stak hij de keienstraat over. Te laat. Haar stem greep hem in de nek als een moederpoes haar onhandelbare kroost bij het nekvel grijpt.

‘U, meneer! Wilt u een donatie doen aan ons uiterst waardige goede doel?’ Ze ontweek een passerend huurrijtuig en stak met grote stappen de straat over om hem aan te klampen.

Richard draaide zich om en glimlachte gemaakt. Zijn opvoeding, die weliswaar niet feilloos was geweest, had hem geleerd om gemakkelijk beleefdheid voor te wenden.

Toen ze bij hem was, verklaarde ze haar verzoek nader. ‘Ik ben juffrouw Arbuthnot, directrice van weeskinderenopvang St. George. We redden weeskinderen die anders voor galg en rad zouden opgroeien, en leren hun vaardigheden als drukken, boekbinden en garen spinnen. Daardoor willen we hen in staat stellen eerlijk de kost te verdienen.’ Ze hield hem een mand voor.

‘Ons instituut wordt in stand gehouden door vrijwillige bijdragen.’

Vrijwillig of afgedwongen? vroeg Richard zich af. Hij antwoordde hartelijk: ‘Mijn beste mevrouw, wat kijk ik er toch steeds weer naar uit dat u of een van uw collega’s me aanspreekt elke keer als ik hier langskom. Uw... uithoudingsvermogen is adembenemend. U kunt zich meten met een atleet in een Griekse vijfkamp.’

Ze kneep haar ogen samen, maar hij hield met zijn charmantste glimlach vol. ‘Ik juich uw filantropische geest toe. Werkelijk. En net als u geef ik wat ik kan missen aan het goede doel van mijn keuze. Mijn favoriete koffiehuis en boekwinkel doen het grootste beroep op mijn hart – en op mijn portemonnee.’

Met een zwierige buiging draaide hij zich om en liep verder. Ze bleef spetterend achter en hij was behoorlijk tevreden over zichzelf.

Richard wist best dat hij een zelfzuchtig schepsel was. Maar een mens kon zijn aard, zijn eigen hart, toch niet veranderen? Hij dacht van niet.

Bij het koffiehuis nam hij zijn hoed af voor de bedelaar die buiten stond en betrad zijn geliefde etablissement. De aroma’s van koffie, pijptabak, krantenpapier en boeken kwamen hem tegemoet. Richard zag zijn bebrilde uitgever aan hun vaste tafel gebogen zitten over een krant. Hij liep naar hem toe en voegde zich bij hem.

‘Murray. Goed je te zien, kerel.’

David Murray tilde zijn donkere krullenhoofd op en stond op om Richard een hand te geven. ‘Hoe gaat het, Brockwell?’

‘Volgens de kranten ben ik een knappe losbol die erop uit is om alle weduwen van Mayfair te verleiden.’ Hij grinnikte zelfvoldaan om de overdrijving en ging zitten. Een tijd geleden had hij zijn schurkachtige reputatie waarschijnlijk verdiend, maar nu niet meer.

‘Dan doe je het altijd nog beter dan ik,’ mopperde Murray. ‘Volgens de editie van vanochtend moet ik bijna weer voor de rechter gesleept worden onder beschuldiging van smaad en sta ik op de rand van een bankroet.’

Richard grijnsde naar zijn vriend, die maar twee jaar ouder was dan hij. ‘Ach ja, we hebben allemaal ons kruis te dragen. Misschien helpt dit.’ Hij haalde enkele vellen papier uit zijn leren portefeuille. ‘Hier is het artikel waarom je hebt gevraagd. Het volgende stuk zal ik je per post moeten sturen vanuit Wiltshire.’

De man trok zijn borstelige wenkbrauwen op tot boven zijn bril. ‘Ik dacht dat je van plan was in de stad te blijven en de hele Kerst door te werken.’

‘Was ik ook, maar mijn moeder staat erop dat ik dit jaar naar huis kom. Ik zie ertegen op, maar ze accepteert geen nee.’

‘Met Kerst omringd door adorerende dierbaren?’ zei Murray droog. ‘Afgrijselijk.’

Zijn redacteur had geen familie, wist Richard. Hij kreeg een idee. De afleiding van een onverwachte logé kon van pas komen. ‘Waarom ga je niet met me mee? Tenminste, als je de gedachte van Kerst op het platteland kunt verdragen?’

‘Wanneer vertrek je?’

‘De negentiende.’

De man aarzelde. ‘Ga gerust, maar kan ik erop vertrouwen dat je zoals gewoonlijk voor de tiende van de volgende maand een nieuw stuk bijtende satire indient? Of zou je verstand worden aangetast door de geneugten van Kerst op het platteland, waardoor je teergevoelig wordt?’

‘Nooit. Maar misschien kun je beter meegaan om te zorgen dat ik alert blijf.’

Hij vertelde zijn vriend niet dat hij ook aan een tweede roman werkte. De eerste was al door twee uitgevers afgewezen. Thomas Cadell, van de vooraanstaande Londense uitgeverij Cadell & Davies, had zelfs enkel een kort: *Geweigerd, retour afzender* gestuurd. Richard wachtte nog steeds op antwoord van een derde en vierde uitgeverij. Helaas gaf Murray geen boeken uit, maar richtte hij zich liever op zijn tijdschrift.

‘Zou je familie geen bezwaar hebben tegen een logé?’ vroeg Murray.

‘Helemaal niet. Ze hebben met Kerst altijd gasten.’

‘Mag ik er een dag of twee over nadenken?’

‘Natuurlijk. Laat me maar weten wat je beslist.’

Richard bracht zelf zo weinig mogelijk tijd door op Brockwell Court. Hij gaf de voorkeur aan het Londense herenhuis van de familie, uit de buurt van zijn moeders koppelpogingen en het schuldgevoel doordat hij haar alweer had teleurgesteld. In feite was hij de heer van de mooie Londense woning met een klein, efficiënt ploegje personeel.

De verantwoordelijkheden van het landgoed liet hij graag over aan zijn oudere broer, de plichtsgetrouwe sir Timothy. En waarom niet? Die was tenslotte de erfgenaam, hij niet.

Richard had geen zin om naar het landelijke Wiltshire te reizen, kerkdiensten en feesten te bezoeken, mensen die hij zich amper herinnerde beleefd te begroeten en te luisteren naar het zwaarmoedige zuchten van zijn verweduwde moeder. De douairière lady Brockwell was altijd somber en gereserveerd geweest, maar misschien was ze een beetje opgevrolijkt nu Timothy en zijn knappe vrouw hun eerste kind hadden gekregen en drong ze bij hem niet meer voortdurend aan op een huwelijk.

En Richard vond het *wel* prettig om met zijn jongere zusje Justina op te trekken. Het was een groot genoegen geweest om haar in huis te hebben voor een Londens uitgaansseizoen. In Justina's ogen kon hij niets verkeerd doen en hij had genoten van haar jeugdige verering en vlotte lach om zijn grappen. Dat hij haar door het uitgaansseizoen had geloodst, had ook voor meer geld op hun Londense rekeningen gezorgd, en daar had hij al helemaal geen bezwaar tegen gehad. Helaas was dat geld allang op.

Gelukkig was zijn moeder altijd makkelijk over te halen wat geld betrof en wanneer hij er maar om vroeg, schreef ze de bankiers om meer over te maken.

Tot nu.

Nu hield ze keihard vol dat er geen bankcheques meer zouden komen, in elk geval niet tot hij thuiskwam voor de Kerst.

Die avond dineerde Richard met gebraden rundvlees en aardappels. Hij keek misnoegd naar zijn halve glas rode wijn en hief het toen naar Pickering.

‘Dat is het laatste, meneer,’ antwoordde zijn bejaarde lijfknecht, die ook aan tafel diende. ‘En er is geen geld voor meer.’

Richard zuchtte en keek naar buiten.

De avond was donker geworden en er was een storm opgestoken, wat paste bij zijn stemming. De regen plensde tegen de openslaande deuren, terwijl de takken van een nabije struik aangedreven door de wind de ruiten striemde.

Het weerlichtte en achter het glas werd een paar ogen zichtbaar. Nieuwsgierig stond Richard op en ging een kijkje nemen. Voor de deur zat een verfromfaaide hond. Toen hij Richard zag, verhief het meelijwekkende dier zich op zijn korte achterpoten en zette zijn voorpoten tegen het glas. Met grote, smekende ogen keek hij hunkerend naar Richards knusse kamer en het gezellige vuur – of misschien gewoon naar het gebraden vlees op zijn bord.

Het weerlichtte opnieuw en in die flits zag Richard zichzelf als jongen, helemaal alleen voor het raam van een huisje kijkend naar de gezelligheid binnen – een buitenstaander die naar binnen kijkt en erbij wil horen. Die geliefd en aanvaard wil worden.

‘Niet op letten, meneer,’ zei Pickering mat, ‘dan gaat hij wel weg.’

Richard stond op en liep naar de deur. ‘Laten we hem in elk geval iets te eten geven.’

De bejaarde man schudde zijn hoofd. ‘Ik ga niet naar buiten in dat weer. Bovendien, als je een zwerver voert, kom je nooit meer van hem af.’

Dat wist Richard als geen ander. Maar zijn hart werd geraakt door een zeldzaam medelijden. Hij ontgrendelde en opende de deur, en lokte de schuwe hond naar binnen met een sussende stem en een stuk vlees.

Pickering schudde zijn hoofd. ‘Dat zal mevrouw Tomkins niets bevallen. Ze heeft nu al moeite om zich te behelpen met een karige provisiekast.’

Hij wist dat Pickering gelijk had, maar hij deed het toch.

Een week later maakte Richard zich op voor de gevreesde reis naar Ivy Hill. De kersttijd op het platteland zou feestelijker zijn dan in de stad, troostte hij zichzelf, met lekker eten en toegang tot de onbekrompen voorraad in de wijnkelder van Brockwell Court. Het was maar een paar weken. Hij zou er het beste van maken.

Maar als de feestelijkheden voorbij waren en de driekoningentaart opgegeten, zat hij weer in een rijtuig op weg naar Londen en zijn losse vrijgezellenleven.

Hij keek naar zijn spiegelbeeld en trok zijn hond een vestje aan. Zijn stugge lijfknecht weigerde dat te doen.

‘Het is al erg genoeg om één jonge fat te moeten kleden,’ zei Pickering. ‘Die schavuit aankleden is beneden mijn waardigheid.’

‘Goed, hoor, ouwe zuurpruim. Ik doe het zelf wel.’ En vervolgens knoopte hij het vestje dicht en bond hij een miniatuur-dasje om de hals van de hond. Alles was met tegenzin gemaakt door zijn eigen kleermaker.

Richard mocht de hond nu al een stuk liever dan Pickering. Meer dan de meeste mensen, eigenlijk.

Hoewel de hond van twijfelachtige afkomst was, deed hij Richard denken aan de terriërs uit de roman *Guy Mannering*. Daarin bezat een Schotse boer genaamd Dandie Dinmont zes ‘peper-en-mosterdkleurige’ terriërs die net zo stoer en vriendelijk waren als hij. Richard had overwogen de zwerver Scotty te noemen, maar dat lag al te zeer voor de hand. Hij noemde hem Wally, ter ere van sir Walter Scott, die hij benijdde. In de uitgeverwereld werd aangenomen dat deze de auteur was, hoewel de gedrukte toeschrijving slechts vermeldde: *Door de auteur van Waverley*. *Guy Mannering* was binnen vierentwintig uur uitgever-

kocht. Ach, had hij maar een piepklein stukje van het succes van die auteur.

Maar hij had Wally. De hond was zijn kost nu al waard. Eerst had hij de kelder ontdaan van muizen, en daarmee Richards kokkin-huishoudster voor zich gewonnen. Vervolgens trok de parmantige hond, uitgedost in een minuitvoering van zijn eigen kleren, overal bewonderende blikken.

Vandaag gingen Richard, Pickering en Wally op weg naar Wiltshire. Murray had besloten mee te gaan en ze hadden afgesproken bij de postkoetsherberg.

Wally zag er schitterend uit in zijn groene jasje, zijn donzige, bruinrode vacht fris gewassen voor de reis. Het dienstmeisje was naderhand drijfnaat. Hij had overwogen haar een extra kroon te geven voor de moeite, maar hij had toch al te weinig munten in zijn portemonnee.

Aangezien Wally zo klein was dat hij op zijn schoot kon zitten, had Richard niet eens een zitplaats voor hem hoeven kopen bij de herberg. Meneer Murray had zijn eigen kaartje gekocht. En tot Richards verrassing had zijn oude lijfknecht een binnenzitplaats voor zichzelf gekocht in plaats van een goedkopere buitenzitplaats.

‘U betaalt me inderdaad een armzalig loon, maar *ik* ben niet arm,’ zei Pickering met zijn neus in de lucht. ‘Anders dan u, jon-geheer Richard, geef ik niet elke duit die ik krijg uit als hij nog warm is van de schenker.’

‘Nou, bravo voor jou.’

Pickering was lijfknecht geweest van Richards vader en na de dood van sir Justin was hij bij hem gekomen in Londen. Hij was waarschijnlijk de enige man die bereid was te dienen voor het ouderwetse loon dat Richards beperkte budget toestond. ‘Dienen’ was misschien overdreven. Pickering genoot in elk geval gratis kost en inwoning, al was het loon beneden de maat. Waarschijnlijk bleef hij aan uit trouw aan zijn oude meneer zaliger. Richards lip krulde bij de gedachte. Zalige sir Justin. Wat een lachertje. Alleen hij wist beter.

Omdat hij opzag tegen de humeurige opmerkingen van de oude man en omdat hij wist dat zijn moeder een livreknecht zou aanstellen om voor hem te zorgen, had Richard Pickering niet gevraagd met hen mee te reizen naar Brockwell Court. Maar die irritante kerel had zichzelf toch uitgenodigd.

Hij had gezegd: 'Ik ben in geen jaren met Kerst thuis geweest. Nu laat ik de kans niet lopen. Wie weet wanneer mijn onattente meneer weer zal gaan?'

Richard had gemeesmuild om die spottende opmerking, maar had het laten passeren. Oprecht nieuwsgierig vroeg hij: 'Zie je Ivy Hill nog steeds als thuis, Pickering? Je bent nu al bijna tien jaar bij mij in Londen.'

'Daar hoeft u me niet aan te herinneren,' zei de man droogjes. 'Ik ben er toevallig opgegroeid en heb er nog steeds twee nichtjes, dus ja, ik zal het altijd als mijn thuis beschouwen.'

Richard schudde zijn hoofd. 'Voor mij is Londen thuis.'

Het had hem ook een beetje verrast dat mevrouw Tompkins vergenoegd was geweest toen hij zijn aanstaande vertrek aankondigde. De kokkin-huishoudster had erop aangedrongen dat hij het kleine groepje bedienden met Kerst vrijgaf om bij hun familie door te brengen. Hij had onwillig toegestemd.

Als hij dat niet had gedaan, had hij Wally in het huis in de stad kunnen achterlaten onder de hoede van Molly of van Billy, de klusjesman. Maar nu nam hij de hond mee naar Brockwell Court. Nou ja. Wally's gezelschap was het kleine ongemak om hem elke keer uit te moeten laten als ze stopten om van paard te wisselen wel waard. Bovendien kon de verwende mopshond van zijn moeder wel een terechtwijzing gebruiken.

Toen de koets bij de Londense herberg arriveerde, namen ze hun plaatsen in. Terwijl ze wachtten tot de bagage was ingeladen en de koetsier zijn laatste voorbereidingen trof, keek Richard uit het raam en zag een bejaarde vader die op de binnenplaats met een liefdevolle omhelzing innig afscheid nam van zijn volwassen zoon.

Naast hem mompelde Murray: 'Hoe zou dat zijn?'

Geen idee, dacht Richard. Maar hij grapte: 'Familie bestaat om je in verlegenheid te brengen. Wees blij dat je alleen bent.'

Murray keek hem van opzij aan. 'Mij houd je niet voor de gek.'

Richard keek verrast op. 'Niet? Dan moet ik mijn spel verbeteren.'

Het rijtuig was zwaarbeladen met kerstreizigers, pakketjes en ganzen plus een aantal schooljongens in lange blauwe jassen op het dak, op weg naar huis voor de kerstvakantie. Een bejaarde matrone nam de laatste binnenzitplaats in, een mand op haar schoot. Pickering tikte voor haar aan zijn hoed en Wally snuffelde belangstellend aan haar mand.

Algauw reden ze rammelend over keienstraten en lieten de stad achter zich. Toen het rijtuig over de open weg ratelde, opende Richard zijn leren portfolio en begon met een potlood een hoofdstuk van zijn tweede roman te reviseren. Maar al gauw werden zijn oogleden zwaar. Hij staaarde suffig naar het voorbijtrekkende landschap en stond op het punt om in te dommelen, toen er een klein lichaam langs zijn raam viel. Een van de dakpassagiers tuimelde op de grond. Wally blafte waarschuwend.

Voordat hij kon reageren, greep meneer Murray Richards wandelstok en bonkte ermee tegen het dak. 'Stop! Stop de koets!'

'Pas op... dat is ivoor,' vermaande Richard mild.

De koetsier liet de paarden stilhouden, vloekte om het oponthoud en Murray stapte over de benen van een vrouw en van Richard heen om te kijken of hij kon helpen. Hij keerde terug met een jongen van een jaar of twaalf, die een enorme bult op zijn hoofd had, maar verder opmerkelijk onbeschadigd was.

Murray hielp de jongen naar binnen. 'Hier, neem mijn plaats maar en rust uit. Ik ga op het dak zitten.'

'D-dank u wel, meneer,' mompelde de jongen. Hij zag er nog een beetje versuft uit.

Richard had heimelijk respect voor het gebaar van zijn vriend... en voor zijn met flanel gevoerde overjas. Hij wilde zijn zitplaats niet opgeven voor een vreemde. Zeker niet in dat koude,

vochtige weer. Met een verontschuldigende blik op zijn bibberige hondje rechtvaardigde hij zich: 'Wally zou kou kunnen vatten.'

Pickering rolde met zijn ogen. 'Juist.'

De vrouw sprak de jongen op kalmerende toon toe en gaf hem een appel en stuk kaas uit haar mand. Ook haar onzelfzuchtige daad maakte indruk op Richard. Hij zou ook zijn proviand wel hebben uitgedeeld, maar noch de jongen, noch Wally zou het op prijs stellen als hij hem hondenvoer gaf, en dat was het enige wat hij bij zich had.

Hij bekeek de gewonde jongeling tegenover hem. Die droeg geen lange blauwe jas, maar een donkere jas en broek, vol grasvlekken en vies van zijn val, en hij had een platte wollen pet op zijn hoofd.

Puur uit verveling knoopte Richard een praatje met hem aan. 'Reis je alleen?'

De jongen wierp hem een onrustige blik toe. Wat een waakzame, wereldwijze blik voor zo'n jong kind.

Richard gooide het over een andere boeg en wees naar de hond. 'Wally en ik zijn op weg naar huis voor Kerst. En jij?'

De jongen schudde zijn hoofd.

'Nee? Dan ben je verstandiger dan ik.'

Wally spande zich in Richards greep en boog zich gretig naar de jongen toe.

'Hij wil bij je komen om gedag te zeggen. Vind je dat goed?'

'Ja, meneer. Ik houd van honden.'

Richard liet hem los. Wally sprong op de schoot van de jongen en likte zijn wang. Jammer dat hij de loopneus van het kind niet likte, nu hij toch bezig was. Met een spijtige blik op zijn onberispelijke zakdoek gaf Richard die aan de jongen, met een veelzeggend tikje op zijn eigen neus.

De jongen veegde met veel animo zijn neus af en gaf de zakdoek terug.

Richard wuifde hem weg. 'Houd maar. Een vroeg kerstcadeau.'

Hij zei het voor de grap, maar de jongen straalde. ‘Dank u wel, meneer!’

‘Hoe heet je?’ vroeg Richard.

‘Jamie Fleming.’

‘En waar ga je vandaag naartoe?’

De knaap vertelde dat hij onderweg was om in de leer te gaan bij een drukker in Wiltshire – voor een verbintenis van zeven jaar.

Richard stak zijn kin naar voren. ‘Dus je wordt een drukkers-duiveltje, hè?’

‘Ja, meneer. Dat zeggen ze tenminste.’

‘Wees maar niet bang. Ik word zelf ook vaak een duivel genoemd. Je went er wel aan. Waar zit die drukker?’

‘In Wishford, vlakbij Salisbury.’

‘Aha. Dat ken ik wel. Heel dicht bij waar mijn familie woont.’

Het jonge gezicht straalde van hoop. ‘Dan zie ik u misschien een keer.’

Richard aarzelde. ‘Het is mogelijk. Nou, niet meer van daken kukelen en ik wens je veel succes in je toekomst.’

De stralende blik doofde. ‘Ja, meneer.’

De oude vrouw boog zich met rimpels in haar voorhoofd naar voren. ‘Wat spijtig voor je ouders om je te moeten laten gaan, zo vlak voor Kerst.’

Jamie schudde zijn hoofd. ‘Nee, mevrouw.’ Hij wendde zijn blik af. Hij aaide de hond en mompelde: ‘Mijn ouders zijn allebei dood.’

‘Ach, wat akelig.’

Na een respectvolle stilte vroeg Richard. ‘Ik ben nieuwsgierig. Wat kost een leerlingenschap tegenwoordig?’

‘Twintig pond.’

‘Goeie grutten. Hoe heb je dat kunnen opbrengen?’

‘Weeskinderenopvang St. George heeft het betaald, en mijn kaartje voor de reis ook. Hebt u daar weleens van gehoord?’

Richard antwoordde droogjes: ‘Ik ben enigszins bekend met dat instituut, ja. Ze vragen me vaak om geld.’

De jongen zei ernstig: 'Dan moet ik u ook bedanken.'

'Lieve help, nee. Je moet me niet bedanken,' haastte Richard zich te antwoorden.

Pickering trok zijn springerige wenkbrauwen op. 'U, meneer? Ik had u niet voor een filantroop aangezien.'

'Dat ben ik ook niet. Ik zei dat ze om geld vroegen. Niet dat ik het gegeven heb.'

Daarna verviel Richard in zwijgen, getergd door de wending in de gebeurtenissen. Dat een weeskind van de liefdadigheidsinstelling van die vrouw nu tegenover hem zat! Was hier het ironische lot aan het werk... of God? Hij huiverde. *Van de kou*, maakte hij zichzelf wijs en concentreerde zich weer op zijn boek.